

DSK et stykke levende Sønderjyllands-historie

Fra Dansksindede sønderjyske Krigsdeltageres sendemandsmøde i Sønderborg

4.476 medlemmer i 91 afdelinger — Glæde over samvirket med DSK i Flensborg

Sønderborg, mandag
DAGEN i går blev en stor og festlig dag for Dansksindede sønderjyske Krigsdeltagere 1914-1918, en dag, som på ny bekræftede denne sønderjyske organisations særlige styrke. Særlig glæde vakte det også, at der fra Syd-slesvig deltog landsmænd, der ligesom de nord-slesvigske DSK'ere plejer kammeratskabet som dansksindede tidligere krigsdeltagere.

Til sendemandsmødet i går formiddag på Teater-hotellet, som havde samlet 400-500 sendemænd og andre DSK'ere, bad formanden for Sønderborg-afdelingen Chr. Christensen velkommen og udtalte ønske om, at man måtte føle sig vel i årsmødebyen.

Landsformanden, vicekolsinspektør Jens Andersen, Gråsten, åbnede mødet med en velkomst til alle. Han mindede om hinde onde år, da DSK'erne var ude i samme båd på samme gyngende hav. Mange kom ikke tilbage og mange er siden gået bort. Vi, som her er samlede, sæde formanden, minde dem alle og er taknemmelige for, at vi kan mødes veloplagte og i fællesskab kan samles om de samme idealer, som bar os gennem de onde år.

Formanden mindede om, at det er tredje gang, der holdes landsmødet i Sønderborg, i år er det iøvrigt et kvart århundrede, siden Sønderborg-afdelingen blev oprettet. Det store fremmøde igen i år er på ny et vidnesbyrd om, at vi endnu er en stor flok, som knyttes sammen med stærke og ubrydelige bånd.

Sendemandsmøde med 400-500 deltagere

Efter at redaktør A. P. Møller, Gråsten, var valgt til ordstyrer og redaktør Herman Hunger, Aabenraa, til protokolfører, oplæste formanden

Ældre og færre år for år, men endnu en stor flok

Om DSK's arbejde i det forløbne år kan sies, fortalte formanden, at det, som i de sidste år, har ligget i ro, lige baner. Vi bliver jo også for hvert år ældre — og færre. — Sædvanligvis oplyses der i en forenings årsberetning, at man kan notere fremgang i medlemstallet, eller — at man sætter sig som mål at nå op på et endnu højere medlemstal. — Hos os i DSK er det lige omvendt. Vi må hvert år konstatere ny nedgang i vort medlemstal. Egentlig skulle dette jo virke nedslående; men når dette ikke er tilfældet, skyldes det vel, at vi alle er klar over, at sådan må det være i en forening som vor.

Vel er vort medlemstal blevet mindre, men vort samlede medlemstal var dog den 31. marts endnu 4.476 medlemmer, fordelt på 91 afdelinger, og det må vi alligevel kalde en anseelig flok, når man betænker, at det nu er 44 år, siden krigen brød ud, og næsten et halvt århundrede, siden den begyndte.

Vi har ved tidligere hovedsendemandsmødet oplyst, at Det Sønderjyske Landsarkiv i Aabenraa er villig til at tage imod arkivalierne, d. v. s. foreningsprotokoller og lignende, og at Museet på Sønderborg slot var parat til at tage imod fanerne.

Siden denne oplysning blev mindre, men vort samlede medlemstal var dog den 31. marts endnu 4.476 medlemmer, fordelt på 91 afdelinger, og det må vi alligevel kalde en anseelig flok, når man betænker, at det nu er 44 år, siden krigen brød ud, og næsten et halvt århundrede, siden den begyndte.

Naturligvis står det enhver afdeling frit selv at bestemme, hvorledes man vil disponere over de ting, man ejer, altså protokoller og faner; men — det er betryggende at vide, at disse ting kan anbringes på et sikkert sted, hvor de vil være beskyttet mod forfald og dog være let tilgængelige for interesserede. —

Braine og Flensborg

DSK har som i tidligere år også i år haft vimplen, der vajer over den sønderjyske soldaterkirkegård i Braine, i sine tanker og — om nedværdigt — sørget for en uskiftetning. Vi har i denne sag i år igen trykt henvendt os til vor gode kammerat Bernhard Fredensborg, og jeg vil gerne på DSK's vegne bringe en tak til ham, fordi han er efter år berejvstigt hjælp.

Heller ikke i år vil jeg undlade at nævne, at vi igen af vore kammerater

skabsfølelsen kom rigtig til sin ret. — Vi var efter glæde, men også imponeret over Flensborg-afdelingens friske initiativ. Og noget af det betydeligste ved denne sammenkomst er jo, at vi får et førstehånds indblik og indtryk af vore sønderjyske kammeraters ve og vel og deres arbejde for at fremme den danske sag dernede. — Og hvem kan bedre forstå vore sønderjyske kammeraters længsel end vi DSK'ere, der jo også engang har boet syd for Danmarks grænse. — Det er vort ønske, at de gode venskabsbånd, der knyttes mellem jer og os, må blive til styrke og glæde for jer og for os. — Vi vil gerne bringe jer i Syd-slesvig en hjertelig tak for dette arrangement.

Lad os fortsætte med det! I klarer det fint, og vi kommer gerne igen! — Formanden sluttede med at udtale en tak til mange sider for godt samarbejde, og han fremhævede, at DSK endnu er et stykke levende Sønderjyllands-historie!

Vi er DSK'ere og vil gå ned med vor fane

H. P. Jørgensen, Oimersvold, understrøgede, at selv om DSK'erne fra 1914-18 efterhånden uddør, vil mindet om DSK leve i Sønderjyllands historie. Han ønskede, at hovedbestyrelsen inden næste årsmøde til udstillingen vil udsende et forslag om, at man på linie med soldatforeningerne op-tager tidligere danske soldater som medlemmer.

Vagtmester Toft, Sundsmark, udtalte sig meget bestemt imod dette forslag. Vi er, sagde han, kun DSK'ere, og går, når tiden engang er inde, ned med vor fane. —

Til næste års mødested valgtes Aabenraa.

Indbydelse til Flensborg

Formanden for DSK i Flensborg, as-surandør Andersen, takkede for det gode samarbejde med DSK nord for grænsen og udtalte håbet om, at det måtte vedvare til glæde og gavn for begge parter. (Stærkt bifald)

D. Ingwersen, Flensborg, indbød til deltagelse i Flensborg — DSK's næste vintermøde den 2. marts 1963. (Mange tilråb: Vi skal nok komme!)

Mindestenene må holdes i orden

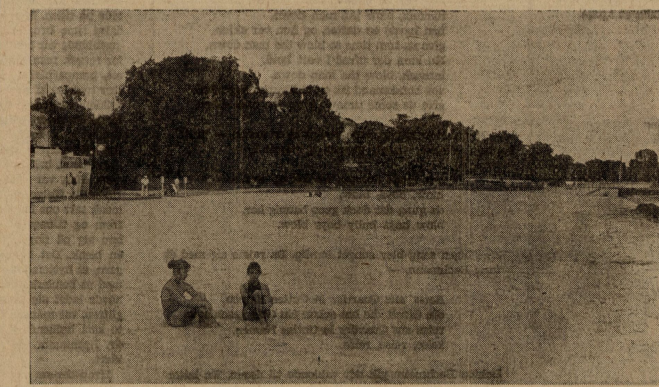
Jørgensen, Skovby, udtalte, at mange DSK- og andre mindestene ikke holdes i så god orden, som man kunne ønske det. Sønderborgs nyrestituerede de mindsten for byens faldne i 1. verdenskrig er et lysende eksempel til efterfølgelse.

Årsmøde med 800 deltagere

Hilsen til kongen og genhilsen fra majestæten —

Et festligt faneoptog

Efter en middagspause samledes deltagerne og drog i optog med deres faner gennem en del af byen, hvor den officielle faneudvisning bragte dem en velkomsthilsen til rådhuset og til Teaterhotellet. Mens de mange faner, et lille hundrede, blev ført ind i hotellet, spillede fanemarchen atter og atter, mens flere hundrede bevægede tilskuere så til. Ingen var i tvivl om, at her marcherede en garde frem, skedes i og uden gammelprojektiv elan, men i jævnt søgt tænderivende dansk tempo, jævne sønderjyske, som følte

Sommeren er stadig ikke kommet, og vandet er alt for koldt til at bade i. Men sidde på stranden kan dog engang imellem uden at få kuldegysninger.

ne vort lands frihed, men også at gå ind i krigstendensen, hvor de viser sig rundt i verden.

Garnisonskommandanten, oberstlejtant P. Aagaard Petersen hylkede i en smuk og djerv tale kong Frederik og fik den hjerteligste tilslutning til et leve for majestæten.

Formanden fik ligeledes stærk tilslutning til en telegrafisk hilsen til kongen, der kort efter sendte et hjerteligt takbrev.

Redaktør Kai Edv. Larsen holdt derefter en smuk tale om DSK's indsats gennem årene. Taler, der gengives som kronik i "Flensborg Avis", blev på hørt med stor interesse og hilstes med stærkt bifald.

Formanden takkede hjerteligt, hvor-efter årsmødet sluttede.

Fra hotellet gik man til St. Marie kirke, hvor sognepræsten pastor Jørgen Rasmussen holdt en prædiken, som man med stor glæde lyttede til. —

Tidligt søndag morgen nedlagdes der krænse ved mindesmærket for Sønderborgs faldne i 1. verdenskrig og på den tidligere landsformand H. N. Linds grav på St. Marie kirkegård. C. R.

Danmarks næstsidste eghjort sad på en ølvogn i Assens

Den store bille må nu anses for at være forsvundet fra den danske dyreverden

DEN LILLE idylliske ø Æbø i havet nord for Børgense har mistet sin store attraktion, eghjorten. Denne Europas største bille, hvis han kan blive ette centimeter lang, blev ved en kendelse i 1924 færdig på Æbø. Men alligevel gik det raske tilbage med bestanden, og siden 1954 har man ikke set en eghjort på øen.

Eghjorten er ikke alene uddød på Æbø. også i de øvrige danske egne synes den ikke at have kunnet holde sig, og den må nu anses for så godt som udryddet i Danmark.

Den sidste eghjort blev fundet i Søro-skovene i sommeren 1960. Den næstsidste fandt man i Assens i 1958, og fundstedet var ikke helt almindeligt. Eghjorten kravlede nemlig rundt på en ølvogn. Helt så mærkeligt, det måske kan lyde, er det nu ikke. I naturen lever de voksne insekter af at slikke sød saft fra træernes bark-sår — og så er jo også en slags sød saft, som en eghjort sikkert vil vide at gøttere.

Det er P. J. Røth, Børgense, og Axel Michelsen, København, der i sidste nummer af tidsskriftet "Flora og Fauna" har skrevet en slags gravskrift over eghjorten med en gennemgang af de danske lokaliteter, hvor den holdt sig længe.

Ristede eghjorte-larver var en oldtids-dellikatesse

Da professor G. Wesenberg-Lund i 1915 udsendte sidste udgave af forfatteren Vilhelm Bergsøes meget kendte værk "Fra mark og skov", var eghjorten endnu et inestet, som man kunne have held til at træffe i adskillige danske skove. I værkets for-tæller den om, hvorledes de voksne insekters sværmetid falder i juni-august. Hannerne kindbækker, der kan blive op til tre centimeter lange, er grenede som hjortetakker, og hannerne bruger dem flittigt i uforsonlige kampe om hannerens gunst. Æg-gene lægges i mildnede eggetræer, hvor larverne let kan finde næring i det forrådnede træ. Larvernes udviklings-tid er mellem fem og seks år.

Djævelens medhjælper og brandstifter

Den udvoksede larve er 10 centimeter lang, Bergsøe fortæller, at de småledede larver i oldtiden blev betragtet som en stor delikatesse. De blev paneret i mel og ristet. Det udvoksede insekt blev anset for at rumme hemmelige lægende kræfter, og det var almindeligt, at børn bar dem

Pensionatet for flyenes firbenede passagerer

Mange dyr befordres ad luftvejen — I New York er der oprettet et særligt pensionat, hvor dyr kan tage ophold under mellemlanding

Geden Billy lader sig ikke gå på af de søre og fremmede lyde — den gumler fredsommeligt videre på græs-plænen ved den store to etagers ejendomme på Idlewild lufthavnsområde i New York. Den er vant til lydene, for der kommer usædvanlige gæster i Billy's hjem.

Billy bor der til daglig — den er nemlig maskot — mens de andre dyr kun er på besøg en dag til eller syv. Billys hjem er et særligt dyrepensionat for luftfartsselskabernes firbenede, fjerdede og skællede gæster. Pensionatet drives af ASPCA, den amerikanske dyreværnsforening, og det er i stand til at modtage et hvilket som helst dyr og passe det forskriftsmæssigt.

Der er efterhånden mange dyr, der transporteres med fly, og pensionatet

Fornemme gæster

Åbningen af dyrepensionatet i 1953 var en stor begivenhed i USA, skønt dyrepensionatet på den slags også findes andre steder i verden, bl. a. i London og Frankfurt. Indvielsen blev festligholdt efter alle kunstens regler med 350 gæster, amerikanske og udenlandske notabiliteter og fornemme repræsentanter for dyreværden. Æresgæster var f. eks. den berømte ged Billy XIV, der var maskot for det amerikanske flådeskademi. Billy — sådan hedder i øvrigt fjerde maskotter af denne race — kom flyvende fra sit hjem i Annapolis, Maryland, eskorteret af to marinesoldater der i inspicerede forholdene. En anden fremtrædende gæst var Kokomo Junior, på den tid berømt flæransstjerne og chimpanse. Kokomo underholdt sig med særlig interesse med pensionatets første betalede gæst, en gråhvid kat, der var kommet fra Paris. Den var blevet opstaldet her, mens dens frue og herte låg videre til Californien for at finde et sted at bo. Efter en rum tid blev katten puttet i en flyvemaskine, der fløj den til sit ny hjem.

Tørstig løve

I årene siden har pensionatet haft de forskelligste gæster — lige fra de nydeligste små kærlighedsfugle til elefanter — der mellemlandede i New York på rejse mellem kontinenterne.

Oftest er det hunde og katte med familiestatus, men mange er faktisk på vej til en eller anden zoologisk have eller dyrehandler. I andre tilfælde er det kostbare ridheste, som skal deltage i væddeløb. En af gæsterne var en berømt flæransstjerne, hesten Goldie, som førte sig bedst hjemme i en rigtig seng og ved et pænt dækket frokostbord.

En mere udsøgtet gæst var en velopdragen løve, der var på vej fra Tyskland til en zoologisk have i Midtvesten. Den havde været maskot ved en amerikansk militærforlægning i Tyskland, og pensionatet måtte undersøge konstaterer, at løven kun ville drikke el — det havde den lært hos sine gode venner i Tyskland. Pensionatets folk lukkede øjnene for, at man i grunden ikke havde spiritustilladelse.

Et ophold på pensionatet må naturligvis betales. For en kat koster det en dollar eller ca. syv kroner pr. dag for pleje og mad. Større katte som ozolotter og pumaer koster fire dollars, mens tiger, løve, pantere og jaguare koster fem dollars pr. dag. — Men sådanne fyre skal også beværes med mange pund råt kød om dagen.

Nem transport

Lufttransport er fremdeles den dyr afre, men alligevel kan det i mange tilfælde betale sig at lade dyrene flyve.

Den kendte danske dyrehandler C. H. Krug, Kastrup, får jævnligt luftbårne forsendelser og fortæller, at dyrene oftest har bedst af at flyve. En lang sø eller jernbanerester kan være en hård belastning, hvorimod en flyvevej på en halv snes timer ikke betyder noget. Temperatursforskellen fra sted til sted er heller ikke slæm; blot skal man om vinteren sørge for at få dyr fra tropen ind i varmen og derefter gradvis vænne dem til kilet.

En anden fordel ved lufttransport af dyr er, at man undgår mange dyrelægefejsry. Skal et dyr transporteres med jernbane, må dyrlægen tilkaldes ved hver grænseoverskridelse, og det tager tid og penge.

Dyrene har ikke noget imod at flyve; de bliver placeret i en særlig kasse, ikke for stor for rystelsernes skyld, og anbragt i et særligt opvarmet fragtrum i maskinen. Den eneste forkel er, at flyvende dyr ikke får så meget at spise undervejs, for dyr kan meget nemt blive luftsyge. —sh.

En kasse cigarer byttet mod en kasse eghjorte

Den i sin tid store bestand på Æbø blev brandskattet af samlere. Det fortæller, at konservator Hieronimus i Odense omkring århundredskiftet plejede at sende en kasse cigarer til skytten på Æbø. Når denne havde roget cigarerne, sendte han kassen tilbage, fyldt med eghjorte, og husmænd på Fynskysten tog til Æbø og fangede de store biller, som de bagetter solgte for fem kroner stykket. I det fynske område er eghjorten endvidere fundet på Tåsinge og Brabroelørg.

Omkring århundredskiftet var eghjorten også almindelig i mange sjællandske skove. bl. a. i Dyrehaven, skovene ved Furesø, Jægerspris og Herfølsholm. Går man så langt tilbage som til begyndelsen af atten-hundred-tallet, skete det en sommer, at der blev klækkedes så mange eghjorte i skovene omkring Slagelse, at de store biller invaderede selve byen til stor forskrækkelse for borgerne.

På Møen er eghjorten en enkelt-

gang set i Klinteskoven, og på Bornholm har man også haft enkelte fund. Det sidste blev gjort så sent som i 1952 i Almindingen. Årsagerne til eghjortens forsvinden i Danmark er ikke vanskelige at finde. For det første har nutidens forurensning drejnet skoven i en modnende egetræer — eller meget få — hvori eghjortens larver kan klækkes. For det andet er eghjorten opart, og så skal den konfæs, som H. C. Andersen sang. Det vil sige, at den ender som pragtstykke i insektsamlernes samle-kasser. R. D.